

Sygn. akt I CSK 3969/22

## POSTANOWIENIE

Dnia 29 listopada 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ewa Stefańska

w sprawie z powództwa Bank spółki akcyjnej w W.  
przeciwko J. W., M. W. i P. W.  
o zapłatę,  
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 29 listopada 2022 r.,  
na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej  
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi  
z dnia 27 lutego 2020 r., sygn. akt I ACa 12/19,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od powoda na rzecz pozwanych J. W. i P. W. kwotę  
2 700 zł (dwa tysiące siedemset) tytułem zwrotu kosztów  
zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

### UZASADNIENIE

Wyrokiem z 27 lutego 2020 r. Sąd Apelacyjny w Łodzi oddalił apelację powoda Bank Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. (dawniej Bank.1 Polska SA) od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi w sprawie o zapłatę przeciwko J. W., M. W. i P. W..

Powód wniósł skargę kasacyjną, w której zaskarżył wyrok Sądu drugiej instancji w całości oraz domagał się uchylenia zaskarżonego wyroku i jego zmiany poprzez zasądzenie na jego rzecz od pozwanych J. W., P. W. i M. W. kwoty 152 978,08 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, z ograniczeniem odpowiedzialności do nieruchomości, dla której Sąd Rejonowy dla Łodzi -

Śródmieścia w Łodzi prowadzi księgę wieczystą nr [...], do wysokości obciążającej tę nieruchomości hipoteki umownej kaucyjnej w kwocie 300 000 zł, zabezpieczających spłatę zadłużenia z umowy nr [...] z 27 sierpnia 2007 r.

W odpowiedzi pozwani J. W. i P. W. wnieśli o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej i zasądzenie zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych.

**Sąd Najwyższy zważył, co następuje:**

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Zgodnie z treścią art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: (1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne; (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów; (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie.

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398<sup>9</sup> k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony – co należy podkreślić – wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie obejmuje zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Skarga kasacyjna została oparta na przesłankach określonych w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c.

Jako istotne zagadnienie prawne skarżący wskazał pytanie „wyrażające się w wątpliwościach czy art. 3 § 1 u.k.w.h. i 67 u.k.w.h. przemawiają przeciwko rozpoznaniu zarzutów dłużników rzeczowych z tytułu ustanowionej hipoteki w ramach procesu o zapłatę, tj. czy jedyną drogą wzruszenia domniemania zgodności wpisu hipotecznego w księdze wieczystej jest art. 10 ust. 1 u.k.w.h.”. Podniósł także, że w sprawie występuje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości i rozbieżności w orzecznictwie sądów, tj. art. 6 k.c. w zw. z art. 69 ust. 1 pr. bank. i art. 232 k.p.c. Z kolei oczywistą zasadność skargi skarżący upatrywał w niezastosowaniu przez Sąd Apelacyjny art. 3 u.k.w.h. w zw. z art. 234 k.p.c. i art. 79 § 1 u.k.w.h.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia występowania w sprawie (por. postanowienia SN: z 28 listopada 2003 r., II CK 324/03, niepubl., z 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, niepubl., z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, niepubl., z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, z 26 września 2005 r., II PK 98/05, niepubl., z 10 maja 2019 r., I CSK 627/18, niepubl.).

Z kolei powołanie się na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wskazania przepisu prawa, którego wykładnia budzi wątpliwości, określenia zakresu koniecznej wykładni, wykazania, że wątpliwości interpretacyjne mają poważny charakter i wymagają zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy, a jeżeli podstawą wniosku w tym zakresie jest twierdzenie o występujących w orzecznictwie sądowym rozbieżnościach wynikających z dokonywania przez sądy różnej wykładni przepisu, konieczne jest wskazanie rozbieżnych orzeczeń, dokonanie ich analizy i wykazanie, że rozbieżność wynika z różnej wykładni przepisu (por. m.in. niepublikowane postanowienia SN:

z 15 października 2002 r. II CZ 102/02, z 28 marca 2007 r. II CSK 84/07, z 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07 i z 8 lipca 2008 r. I CSK 111/08).

Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazano oczywistą zasadność skargi kasacyjnej. Przewidziana w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań, wynika, że przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi. W wypadku, gdy strona skarżąca twierdzi, że jej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, powinna przedstawić argumentację prawną, wyjaśniającą w czym ta oczywistość się wyraża oraz uzasadnić to twierdzenie. Powinna w związku z tym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia prawa materialnego i procesowego, polegającą na jego oczywistości *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienia SN: z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49; z 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006, nr 4, poz. 75; z 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, niepubl.). Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (postanowienie SN z 8 października 2015 r., IV CSK 189/15, niepubl.).

Skarga kasacyjna nie spełnia powyższych kryteriów. Przyczyną oddalenia powództwa był stan *non liquet* w zakresie udowodnienia przysługiwania powodowi dochodzonej wierzytelności. Należy podkreślić, że ocena dowodów i ustaleń faktycznych dokonana w toku instancji uchyla się spod kognicji Sądu Najwyższego w postępowaniu kasacyjnym (art. 398<sup>13</sup> § 2 w zw. art. 398<sup>3</sup> § 3 k.p.c.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w związku z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398<sup>21</sup> k.p.c., z uwzględnieniem § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1800).

